Bijlagen

Bijlage 1

Voornaamste macro-economische indicatoren in het eurogebied en in de andere belangrijkste economieën (1-2)

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	Bbp[1]			Werkloosheidsgraad[2]			Inflatie		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Eurogebied	**2,0**	**2,4**	**1,9**	**10,0**	**9,1**	**8,2**	**0,2**	**1,5**	**1,8**
Duitsland	2,2	2,2	1,5	4,1	3,8	3,4	0,4	1,7	1,9
Frankrijk	1,2	2,2	1,5	10,1	9,4	9,1	0,3	1,2	2,1
Italië	1,1	1,6	1,0	11,7	11,2	10,4	–0,1	1,3	1,3
Spanje	3,2	3,0	2,5	19,6	17,2	15,3	–0,3	2,0	1,8
Nederland	2,2	2,9	2,5	6,0	4,9	3,8	0,1	1,3	1,6
België	1,5	1,7	1,4	7,9	7,1	6,0	1,8	2,2	2,3
Oostenrijk	2,0	2,6	2,7	6,0	5,5	4,9	1,0	2,2	2,1
Griekenland	–0,2	1,5	2,1	23,6	21,5	19,8	0,0	1,1	0,9
Finland	2,5	2,8	2,7	8,8	8,6	7,6	0,4	0,8	1,2
Portugal	1,9	2,8	2,1	11,2	9,0	7,0	0,6	1,6	1,4
Ierland	5,0	7,2	7,5	8,4	6,7	5,7	–0,2	0,3	0,7
Slowakije	3,1	3,2	4,3	9,7	8,1	6,6	–0,5	1,4	2,6
Luxemburg	2,4	1,5	3,6	6,3	5,6	5,5	0,0	2,1	2,0
Slovenië	3,1	4,9	4,2	8,0	6,6	5,3	–0,2	1,6	2,0
Cyprus	4,8	4,2	3,8	13,0	11,1	8,2	–1,2	0,7	0,8
Estland	3,5	4,9	3,5	6,8	5,8	5,7	0,8	3,7	3,5
Malta	5,7	6,6	5,4	4,7	4,0	3,8	0,9	1,3	1,9
Letland	2,1	4,6	4,9	9,6	8,7	7,4	0,1	2,9	2,6
Litouwen	2,4	4,1	3,2	7,9	7,1	6,3	0,7	3,7	2,6
Verenigd Koninkrijk	**1,8**	**1,8**	**1,4**	**4,9**	**4,4**	**4,1**	**0,7**	**2,7**	**2,5**
Verenigde Staten	**1,6**	**2,2**	**2,9**	**4,9**	**4,4**	**3,8**	**1,3**	**2,1**	**2,4**
Japan	**1,0**	**1,9**	**0,9**	**3,1**	**2,9**	**2,9**	**–0,1**	**0,5**	**1,2**
China	**6,7**	**6,9**	**6,6**	**4,0**	**3,9**	**4,0**	**2,0**	**1,6**	**2,2**

Bronnen : ECB, Eurostat, IMF, NBB.

1 Voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens naar volume.

2 Verhouding tussen het aantal werklozen en de beroepsbevolking, in %.

Bijlage 2

Voornaamste macro-economische indicatoren in het eurogebied en in de andere belangrijkste economieën (2-2)

(in % bbp)

	Saldo op de lopende rekening			Financieringssaldo van de overheid			Overheidsschuld		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Eurogebied	**3,5**	**4,0**	**3,8**	**–1,6**	**–1,0**	**–0,6**	**91,2**	**88,9**	**86,9**
Duitsland	8,7	8,2	7,8	0,9	1,0	1,6	67,9	63,9	60,1
Frankrijk	–0,8	–0,6	–0,6	–3,5	–2,7	–2,6	98,2	98,5	98,7
Italië	2,5	2,7	2,6	–2,5	–2,4	–1,9	131,4	131,2	131,1
Spanje	2,2	1,9	1,2	–4,5	–3,1	–2,7	99,0	98,1	96,9
Nederland	8,1	10,5	10,1	0,0	1,2	1,1	61,9	57,0	53,2
België	–0,4	0,9	–0,1	–2,4	–0,9	–0,7	106,1	103,4	102,0
Oostenrijk	2,6	2,1	2,0	–1,6	–0,8	–0,3	83,0	78,3	74,5
Griekenland	–0,6	–1,0	–0,2	0,5	0,8	0,6	178,5	176,1	182,5
Finland	–0,6	0,6	0,7	–1,7	–0,7	–0,8	63,0	61,3	59,8
Portugal	0,1	0,2	0,0	–2,0	–3,0	–0,7	129,2	124,8	121,5
Ierland	–4,2	8,5	11,7	–0,5	–0,2	–0,1	73,4	68,4	63,9
Slowakije	–1,2	–0,2	0,0	–2,2	–0,8	–0,6	51,8	50,9	48,8
Luxemburg	2,0	4,4	4,2	1,6	1,4	1,3	20,7	23,0	21,4
Slovenië	5,4	7,1	7,5	–1,9	0,1	0,5	78,7	74,1	70,2
Cyprus	–5,1	–8,4	–8,2	0,3	1,8	2,8	105,5	96,1	105,0
Estland	1,8	3,3	3,5	–0,3	–0,4	0,5	9,2	8,7	8,0
Malta	7,0	13,8	12,3	0,9	3,5	1,3	56,3	50,9	47,9
Letland	1,4	0,7	0,0	0,1	–0,6	–0,8	40,3	40,0	37,1
Litouwen	–0,7	0,9	–0,8	0,3	0,5	0,6	39,9	39,4	34,8
Verenigd Koninkrijk	**–5,2**	**–3,8**	**–3,5**	**–2,9**	**–1,8**	**–2,0**	**87,9**	**87,5**	**87,4**
Verenigde Staten	**–2,3**	**–2,3**	**–2,5**	**–3,9**	**–3,8**	**–4,7**	**106,8**	**105,2**	**106,1**
Japan	**3,9**	**4,0**	**3,6**	**–3,7**	**–4,3**	**–3,7**	**235,6**	**237,6**	**238,2**
China	**1,8**	**1,4**	**0,7**	**–3,7**	**–3,9**	**–4,1**	**44,2**	**47,0**	**50,1**

Bronnen : EC, IMF, NBB.

Bijlage 3

Bbp en belangrijkste bestedingscategorieën, naar volume

(voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens; veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 r
Consumptieve bestedingen van de particulieren	0,5	2,7	0,3	0,6	0,7	0,6	0,9	1,7	1,1	0,8
Consumptieve bestedingen van de overheid	1,1	1,0	1,2	1,4	0,3	0,6	0,6	–0,2	0,6	0,8
Bruto-investeringen in vaste activa	–6,7	–0,8	4,2	0,2	–1,5	5,8	2,7	3,8	1,8	1,7
Woningen	–10,4	1,8	–2,5	–0,1	–3,9	5,7	1,0	3,7	0,0	0,4
Ondernemingen	–7,5	–2,1	6,5	0,0	–0,2	6,5	3,6	4,7	2,3	1,7
Overheid	11,0	0,7	6,0	2,2	–4,3	1,4	0,7	–2,0	2,1	4,9
p.m. Finale binnenlandse bestedingen [1, 2]	*–1,1*	*1,5*	*1,4*	*0,7*	*0,1*	*1,8*	*1,2*	*1,7*	*1,1*	*1,0*
Voorraadwijziging en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden [1]	–0,8	0,6	0,7	–0,6	–0,4	0,3	0,3	0,3	0,0	–0,3
Netto-uitvoer van goederen en diensten [1]	–0,4	0,7	–0,3	0,2	0,5	–0,8	0,1	–0,5	0,6	0,7
Uitvoer van goederen en diensten	–9,4	10,3	6,7	0,3	0,9	5,2	3,5	7,6	5,0	3,5
Invoer van goederen en diensten	–9,0	9,6	7,3	0,1	0,3	6,2	3,4	8,5	4,3	2,8
Bbp	–2,3	2,7	1,8	0,2	0,2	1,3	1,7	1,5	1,7	1,4
Handelsoverschot (+) of -tekort (–) als gevolg van de ruilvoetverandering [3]	2,0	–1,1	–0,9	–0,1	0,2	0,2	0,7	0,5	–0,8	–1,4
Saldo van de primaire inkomens ontvangen van het buitenland [3]	–2,2	3,1	–2,1	1,4	–0,8	–0,9	–1,2	0,6	1,1	–0,2
Bni	–2,4	4,7	–1,3	1,6	–0,4	0,5	1,1	2,6	2,0	–0,1
p.m. Totale binnenlandse bestedingen [4]	*–1,9*	*2,1*	*2,2*	*0,0*	*–0,3*	*2,0*	*1,6*	*2,1*	*1,1*	*0,7*
Finale bestedingen [5]	*–5,2*	*5,5*	*4,2*	*0,2*	*0,3*	*3,5*	*2,5*	*4,6*	*2,9*	*2,0*
Overheidsbestedingen [6]	*2,0*	*0,9*	*1,7*	*1,5*	*–0,1*	*0,6*	*0,6*	*–0,4*	*0,7*	*1,2*

Bronnen: INR, NBB.

1 Bijdrage tot de verandering van het bbp.

2 Consumptieve bestedingen van de particulieren en van de overheid, bruto-investeringen in vaste activa en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

3 Bijdrage tot de verandering van het bni.

4 Finale binnenlandse bestedingen en voorraadwijziging.

5 Totale binnenlandse bestedingen en uitvoer van goederen en diensten.

6 Consumptieve bestedingen en bruto-investeringen in vaste activa van de overheid.

Bijlage 4

Bbp en belangrijkste bestedingscategorieën, tegen lopende prijzen

(niet voor kalenderinvloeden gezuiverde gegevens, in € miljoen)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 r
Consumptieve bestedingen van de particulieren	181 546	189 693	196 069	201 182	204 385	206 748	210 022	217 405	223 858	229 709
Consumptieve bestedingen van de overheid	83 782	85 999	90 128	94 011	96 087	97 348	98 051	99 376	102 201	105 046
Bruto-investeringen in vaste activa	78 780	79 661	85 609	87 672	86 944	92 161	94 980	99 132	103 156	107 029
Woningen	19 186	19 852	19 630	20 205	19 732	20 927	21 210	22 121	22 727	23 369
Ondernemingen	51 463	51 415	56 705	57 823	57 962	61 868	64 311	67 699	70 657	73 123
Overheid	8 131	8 394	9 275	9 644	9 250	9 367	9 459	9 313	9 771	10 537
p.m. Finale binnenlandse bestedingen [1]	*344 200*	*355 454*	*371 913*	*382 929*	*387 514*	*396 295*	*403 077*	*415 928*	*429 233*	*441 784*
Voorraadwijziging en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	–3 219	3 188	5 339	2 246	52	1 292	2 094	3 106	4 724	6 398
Netto-uitvoer van goederen en diensten	7 892	6 560	1 962	2 390	4 873	2 537	5 864	5 640	5 114	2 349
Uitvoer van goederen en diensten	241 739	279 114	309 486	318 935	320 661	330 737	332 094	351 287	376 628	396 268
Invoer van goederen en diensten	233 847	272 554	307 524	316 546	315 788	328 200	326 230	345 647	371 514	393 919
Bbp	348 781	365 101	379 106	387 500	392 340	400 087	411 010	424 660	439 052	450 531
Saldo van de primaire inkomens ontvangen van het buitenland	430	11 508	3 823	9 482	6 468	2 761	–2 234	423	5 297	4 726
Bni	349 211	376 608	382 929	396 983	398 808	402 848	408 777	425 083	444 349	455 257
p.m. Totale binnenlandse bestedingen [2]	*340 889*	*358 541*	*377 145*	*385 110*	*387 467*	*397 550*	*405 147*	*419 020*	*433 938*	*448 181*
Finale bestedingen [3]	*582 628*	*637 654*	*686 630*	*704 046*	*708 128*	*728 286*	*737 240*	*770 307*	*810 566*	*844 449*
Overheidsbestedingen [4]	*91 912*	*94 393*	*99 402*	*103 654*	*105 337*	*106 715*	*107 510*	*108 689*	*111 972*	*115 583*

Bronnen : INR, NBB.

1 Consumptieve bestedingen van de particulieren en van de overheid, bruto-investeringen in vaste activa en saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

2 Finale binnenlandse bestedingen en voorraadwijziging.

3 Totale binnenlandse bestedingen en uitvoer van goederen en diensten.

4 Consumptieve bestedingen en bruto-investeringen in vaste activa van de overheid.

Bijlage 5

Arbeidsmarkt

(jaargemiddelden, duizenden personen)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 r
Bevolking op arbeidsleeftijd[1]	7 124	7 180	7 225	7 247	7 259	7 268	7 284	7 300	7 312	7 321
Beroepsbevolking	5 075	5 118	5 159	5 194	5 203	5 236	5 256	5 290	5 327	5 355
Nationale werkgelegenheid	4 524	4 553	4 614	4 635	4 619	4 638	4 678	4 737	4 802	4 860
Grensarbeiders (saldo)	78	79	79	80	79	78	77	77	78	78
Binnenlandse werkgelegenheid	4 446	4 474	4 535	4 555	4 540	4 560	4 601	4 660	4 724	4 783
Zelfstandigen	722	727	735	743	749	755	765	778	790	801
Loontrekkenden	3 724	3 747	3 800	3 812	3 791	3 805	3 836	3 882	3 934	3 982
Conjunctuurgevoelige bedrijfstakken[2]	2 348	2 352	2 384	2 380	2 354	2 354	2 372	2 401	2 439	2 475
Overheid en onderwijs	783	790	795	797	800	807	810	813	815	816
Overige diensten[3]	593	605	621	636	637	644	653	667	680	691
Werkloosheid[4]	551	565	545	559	584	598	579	553	525	495

Bronnen : FPB, INR, RVA, Statbel, NBB.

1 Personen in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar.

2 Namelijk de bedrijfstakken landbouw ; industrie ; bouwnijverheid ; productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht ; productie en distributie van water ; afval- en afvalwaterbeheer en sanering ; handel ; reparatie van auto's en motorfietsen ; vervoer en opslag ; verblijfsaccommodatie en restaurants ; informatie en communicatie ; financiële activiteiten en verzekeringen ; exploitatie van en handel in onroerend goed ; vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten ; en administratieve en ondersteunende diensten.

3 Namelijk de bedrijfstakken menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening ; kunst, amusement en recreatie ; overige diensten ; en huishoudens als werkgever.

4 Niet-werkende werkzoekenden.

Bijlage 6

Werkgelegenheidsgraad

(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 20 tot 64 jaar[1], jaargemiddelden)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017[2]	2018[3]
Totaal	67,1	67,6	67,3	67,2	67,2	67,3	67,2	67,7	68,5	69,5
p.m. Totaal (van 15 tot 64 jaar)	*61,6*	*62,0*	*61,9*	*61,8*	*61,8*	*61,9*	*61,8*	*62,3*	*63,1*	*64,2*
Naar geslacht										
Vrouwen	61,0	61,6	61,5	61,7	62,1	62,9	63,0	63,0	63,6	65,2
Mannen	73,2	73,5	73,0	72,7	72,3	71,6	71,3	72,3	73,4	73,7
Naar leeftijd										
Van 20 tot 29 jaar	61,8	61,0	60,5	59,4	57,9	57,8	57,6	57,6	57,5	58,1
Van 30 tot 54 jaar	79,9	80,5	79,8	79,9	79,8	79,7	79,3	79,9	80,4	81,3
Van 55 tot 64 jaar	35,3	37,3	38,7	39,5	41,7	42,7	44,0	45,4	48,3	49,9
Naar gewest										
Brussel	59,5	59,2	58,2	58,2	56,8	58,7	58,7	59,8	60,8	60,9
Vlaanderen	71,5	72,1	71,8	71,5	71,9	71,9	71,9	72,0	73,0	74,6
Wallonië	61,7	62,2	62,2	62,5	62,3	61,8	61,5	62,6	63,2	63,1
Naar scholingsniveau										
Ten hoogste lager secundair	47,7	48,4	47,3	47,1	46,8	46,6	45,6	45,6	45,9	45,2
Ten hoogste hoger secundair	68,8	69,1	68,9	68,5	68,6	67,2	67,2	67,7	67,8	68,8
Hoger	81,9	81,9	82,0	81,8	81,0	82,0	81,8	82,2	82,2	83,4
Naar nationaliteit										
Belgen	68,4	68,8	68,7	68,6	68,7	68,6	68,5	69,0	69,8	70,8
Staatsburgers van andere EU-landen	62,4	65,1	65,1	65,1	63,6	65,7	66,4	67,8	68,2	68,5
Overige	40,9	40,3	39,6	38,9	39,9	40,5	42,7	41,6	41,6	42,2

Bron : Statbel.

1 Deze werkgelegenheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten vanaf 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie https://statbel.fgov.be.

3 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen.

Bijlage 7

Werkloosheidsgraad

(in % van de overeenstemmende beroepsbevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar[1], jaargemiddelden)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017[2]	2018[3]
Totaal	8,0	8,4	7,2	7,6	8,5	8,6	8,6	7,9	7,1	6,1
Naar geslacht										
Vrouwen	8,1	8,6	7,2	7,4	8,2	8,0	7,8	7,6	7,1	5,7
Mannen	7,8	8,2	7,2	7,7	8,7	9,1	9,2	8,1	7,2	6,4
Naar leeftijd										
Van 15 tot 24 jaar	21,9	22,4	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1	19,2	17,0
Van 25 tot 54 jaar	6,8	7,3	6,4	6,7	7,4	7,6	7,7	7,1	6,2	5,3
Van 55 tot 64 jaar	5,1	4,6	4,0	4,5	5,4	5,4	5,6	5,7	5,9	4,4
Naar gewest										
Brussel	15,9	17,4	17,1	17,5	19,3	18,5	17,5	16,9	15,0	13,4
Vlaanderen	5,0	5,2	4,3	4,6	5,1	5,1	5,2	4,9	4,4	3,5
Wallonië	11,2	11,5	9,5	10,1	11,4	12,0	12,0	10,6	9,8	8,8
Naar scholingsniveau										
Ten hoogste lager secundair	13,7	15,4	14,1	14,2	16,0	16,4	17,0	16,2	14,8	13,5
Ten hoogste hoger secundair	8,1	8,2	6,8	7,8	8,3	8,8	8,7	8,0	7,2	6,0
Hoger	4,5	4,5	3,8	4,0	4,9	4,7	4,6	4,2	4,3	3,5
Naar nationaliteit										
Belgen	7,1	7,5	6,3	6,5	7,4	7,5	7,6	7,0	6,2	5,3
Staatsburgers van andere EU-landen	11,1	11,0	10,3	11,3	12,5	11,4	11,0	9,9	9,9	8,3
Overige	29,5	30,7	27,8	30,6	29,9	30,9	26,6	27,3	25,0	24,0

Bron : Statbel.

1 Deze werkloosheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten vanaf 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie https://statbel.fgov.be/nl.

3 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen.

Bijlage 8

Inactiviteitsgraad

(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar[1], jaargemiddelden)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017[2]	2018[3]
Totaal	33,1	32,3	33,3	33,1	32,5	32,3	32,4	32,4	32,0	31,6
Naar geslacht										
Vrouwen	39,1	38,2	38,9	38,7	37,7	37,0	37,0	37,1	36,8	35,9
Mannen	27,2	26,6	27,7	27,5	27,3	27,6	27,8	27,7	27,2	27,3
Naar leeftijd										
Van 15 tot 24 jaar	67,6	67,5	68,0	68,5	69,0	69,8	70,0	71,5	71,9	70,6
Van 25 tot 54 jaar	14,4	13,7	15,3	15,0	14,7	14,4	14,9	14,9	15,2	15,2
Van 55 tot 64 jaar	62,8	60,8	59,7	58,6	55,9	54,9	53,4	51,9	48,7	47,8
Naar gewest										
Brussel	34,5	33,7	35,1	34,6	34,9	33,4	34,3	33,5	33,9	35,0
Vlaanderen	30,8	30,1	30,8	31,0	30,2	30,1	30,0	30,1	29,4	28,2
Wallonië	36,7	35,9	37,0	36,3	35,6	35,8	36,1	36,1	36,1	36,6
Naar scholingsniveau										
Ten hoogste lager secundair	55,2	53,7	55,3	55,6	55,3	55,4	56,6	57,0	58,3	59,1
Ten hoogste hoger secundair	28,8	28,5	29,6	29,3	28,9	30,0	29,9	30,0	29,9	29,1
Hoger	14,2	14,3	14,7	14,9	14,8	14,0	14,2	14,2	14,1	13,6
Naar nationaliteit										
Belgen	32,7	32,1	32,8	32,6	32,0	31,9	32,0	32,0	31,7	31,1
Staatsburgers van andere EU-landen	33,0	29,9	30,7	30,1	30,7	29,4	29,1	28,6	27,8	29,1
Overige	45,1	45,1	48,2	47,9	46,4	45,0	45,6	46,0	47,3	47,2

Bron : Statbel.

1 Deze inactiviteitsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten vanaf 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie https://statbel.fgov.be/nl.

3 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen.

Bijlage 9

Werkgelegenheidsgraad: uitsplitsing per gewest

(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 20 tot 64 jaar[1], jaargemiddelden)

	Brussel				Vlaanderen				Wallonië			
	2015	2016	2017[2]	2018[3]	2015	2016	2017[2]	2018[3]	2015	2016	2017[2]	2018[3]
Totaal	58,7	59,8	60,8	60,9	71,9	72,0	73,0	74,6	61,5	62,6	63,2	63,1
p.m. Totaal (van 15 tot 64 jaar)	*54,2*	*55,3*	*56,2*	*56,3*	*66,4*	*66,5*	*67,5*	*69,3*	*56,2*	*57,1*	*57,7*	*57,8*
Naar geslacht												
Vrouwen	53,2	54,3	54,6	56,2	68,2	67,7	68,2	70,7	57,2	57,9	58,7	58,3
Mannen	64,3	65,3	67,0	65,7	75,6	76,3	77,7	78,4	65,9	67,3	67,7	68,0
Naar leeftijd												
Van 20 tot 29 jaar	46,1	46,2	47,2	45,6	65,0	64,6	64,6	65,8	49,6	50,2	49,4	49,6
Van 30 tot 54 jaar	67,3	68,6	69,5	70,3	84,6	84,8	85,4	87,0	74,1	75,1	75,3	75,2
Van 55 tot 64 jaar	45,6	47,0	48,5	48,9	45,6	46,7	49,5	52,2	40,8	42,8	45,8	45,8
Naar scholingsniveau												
Ten hoogste lager secundair	41,2	39,8	40,9	40,6	50,6	50,4	51,5	51,9	40,2	40,7	40,0	38,1
Ten hoogste hoger secundair	51,8	53,8	53,6	52,8	72,3	72,3	72,4	73,7	61,3	62,6	62,8	63,4
Hoger	76,4	77,9	77,6	77,9	84,1	84,1	84,1	86,0	79,7	80,1	80,4	80,7
Naar nationaliteit												
Belgen	58,9	59,6	60,1	60,7	72,7	73,1	74,1	75,5	62,8	63,7	64,2	64,4
Staatsburgers van andere EU-landen	69,0	71,4	72,8	71,6	71,9	70,4	69,8	72,5	57,8	61,0	61,5	60,1
Overige	40,6	40,1	41,0	39,6	48,7	46,0	44,1	48,9	35,2	36,7	38,3	34,8

Bron : Statbel.

1 Deze werkgelegenheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten vanaf 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie https://statbel.fgov.be/nl.

3 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen.

Bijlage 10

Werkloosheidsgraad: uitsplitsing per gewest

(in % van de overeenstemmende beroepsbevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar[1], jaargemiddelden)

	Brussel				Vlaanderen				Wallonië			
	2015	2016	2017[2]	2018[3]	2015	2016	2017[2]	2018[3]	2015	2016	2017[2]	2018[3]
Totaal	17,5	16,9	15,0	13,4	5,2	4,9	4,4	3,5	12,0	10,6	9,8	8,8
Naar geslacht												
Vrouwen	15,9	16,1	14,9	12,0	4,6	4,7	4,8	3,4	11,4	10,3	9,0	8,4
Mannen	18,7	17,6	15,1	14,6	5,7	5,0	4,0	3,6	12,5	10,8	10,5	9,1
Naar leeftijd												
Van 15 tot 24 jaar	36,2	35,9	33,2	30,9	15,2	14,1	12,8	12,2	32,2	27,9	29,0	23,9
Van 25 tot 54 jaar	16,9	15,9	14,0	12,6	4,3	4,2	3,5	2,7	10,8	9,5	8,7	8,0
Van 55 tot 64 jaar	11,4	14,1	12,9	10,4	4,2	3,3	4,5	3,0	6,8	7,6	6,5	5,8
Naar scholingsniveau												
Ten hoogste lager secundair	29,3	30,7	27,4	26,2	10,3	9,7	8,6	7,1	22,3	20,1	19,4	18,6
Ten hoogste hoger secundair	21,6	20,1	18,1	16,0	5,3	5,0	4,0	3,3	12,8	11,3	10,8	9,5
Hoger	9,1	8,5	8,3	7,2	3,2	2,9	3,3	2,5	5,7	5,2	4,7	3,9
Naar nationaliteit												
Belgen	16,9	16,6	14,8	12,6	4,7	4,2	3,7	3,1	11,3	10,0	9,2	8,1
Staatsburgers van andere EU-landen	12,6	11,8	10,4	9,6	8,8	7,9	8,8	5,5	11,9	9,8	10,9	10,3
Overige	31,6	30,9	29,2	29,9	18,2	22,0	20,3	16,9	35,1	31,8	27,5	29,0

Bron: Statbel.

1 Deze werkloosheidsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten vanaf 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie https://statbel.fgov.be/nl.

3 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen.

Bijlage 11

Inactiviteitsgraad : uitsplitsing per gewest

(in % van de overeenstemmende bevolking in de leeftijdscategorie van 15 tot 64 jaar[1], jaargemiddelden)

	Brussel				Vlaanderen				Wallonië			
	2015	2016	2017[2]	2018[3]	2015	2016	2017[2]	2018[3]	2015	2016	2017[2]	2018[3]
Totaal	34,3	33,5	33,9	35,0	30,0	30,1	29,4	28,2	36,1	36,1	36,1	36,6
Naar geslacht												
Vrouwen	41,4	40,1	40,7	40,9	34,0	34,4	33,7	31,8	40,9	41,0	41,0	41,6
Mannen	27,1	26,9	27,1	29,0	26,0	25,8	25,1	24,6	31,4	31,2	31,1	31,6
Naar leeftijd												
Van 15 tot 24 jaar	76,6	76,6	77,4	78,6	67,1	68,6	68,5	66,3	72,7	74,8	75,9	75,3
Van 25 tot 54 jaar	20,3	19,9	20,5	21,5	12,0	11,9	12,0	11,3	18,2	18,3	18,9	19,8
Van 55 tot 64 jaar	48,5	45,3	44,3	45,4	52,5	51,7	48,1	46,2	56,2	53,7	51,0	51,4
Naar scholingsniveau												
Ten hoogste lager secundair	52,4	53,3	55,2	56,5	55,8	56,1	56,8	56,7	59,3	60,0	61,6	63,3
Ten hoogste hoger secundair	37,1	35,5	36,7	39,1	27,4	27,7	27,6	26,3	32,7	32,6	32,4	32,0
Hoger	16,0	14,9	15,5	16,1	13,2	13,4	13,1	11,9	15,5	15,6	15,7	16,1
Naar nationaliteit												
Belgen	35,5	34,9	35,8	36,7	29,7	29,7	28,9	27,7	35,6	35,6	35,8	36,0
Staatsburgers van andere EU-landen	25,5	23,1	23,1	24,5	25,2	27,5	27,1	27,6	37,1	35,6	33,7	35,9
Overige	43,7	44,6	45,2	46,5	45,0	44,8	47,6	43,5	49,5	49,5	49,5	53,6

Bron : Statbel.

1 Deze inactiviteitsgraden worden berekend op basis van de geharmoniseerde gegevens uit de enquête naar de arbeidskrachten.

2 Als gevolg van de hervorming van de enquête naar de arbeidskrachten, waarbij in het bijzonder een roterend panel werd ingevoerd, zijn de resultaten vanaf 2017 niet volledig vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren. Voor meer informatie, zie https://statbel.fgov.be/nl.

3 Gemiddelden van de eerste drie kwartalen.

Bijlage 12

Ontvangsten, uitgaven en financieringssaldo van de overheid

(in € miljoen)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 r
Ontvangsten [1]	170 090	180 141	190 781	200 070	206 752	208 747	210 838	214 928	225 112	232 354
Fiscale en parafiscale ontvangsten	147 274	155 439	163 769	171 708	177 343	180 272	183 289	185 509	194 307	200 599
Heffingen die voornamelijk op de inkomens uit arbeid wegen	89 295	92 644	97 451	100 765	103 677	105 164	107 071	106 106	109 524	111 949
Personenbelasting [2]	38 870	41 104	43 344	44 483	46 131	46 885	47 211	46 849	48 694	49 611
Sociale bijdragen [3]	50 425	51 541	54 106	56 282	57 545	58 279	59 859	59 256	60 830	62 338
Belastingen op de ondernemingswinsten [4]	8 108	9 249	10 673	11 599	12 218	12 586	13 643	14 621	18 110	19 761
Heffingen op de overige inkomens en op het vermogen [5]	12 119	13 211	14 144	15 433	17 320	17 912	17 509	17 537	17 902	18 595
Belastingen op goederen en diensten	37 753	40 335	41 502	43 912	44 129	44 610	45 066	47 246	48 770	50 295
Niet-fiscale en niet-parafiscale ontvangsten [6]	22 817	24 702	27 012	28 362	29 409	28 475	27 549	29 420	30 805	31 754
Uitgaven exclusief rentelasten	175 528	181 579	193 042	202 510	206 062	208 087	208 465	213 173	218 115	225 182
Sociale uitkeringen	84 887	87 447	91 583	96 121	99 370	101 301	103 538	106 584	109 941	113 454
Vervangingsinkomens	48 353	49 989	52 350	55 208	57 787	58 705	59 879	61 760	63 623	65 525
Pensioenen	32 737	33 873	35 852	38 035	39 807	40 743	42 022	43 714	45 699	47 510
Pensioenen van de private sector	20 900	21 507	22 724	24 128	25 241	25 956	26 747	27 902	29 230	30 642
Pensioenen van de overheid	11 837	12 367	13 128	13 908	14 566	14 788	15 276	15 812	16 469	16 868
Inkomensgarantie voor ouderen	390	436	450	456	500	541	545	536	572	598
Werkloosheidsuitkeringen met bedrijfstoeslag [7]	1 502	1 592	1 637	1 626	1 611	1 548	1 477	1 405	1 270	1 101
Werkloosheidsuitkeringen	6 903	6 817	6 605	6 816	7 080	6 627	6 035	5 799	5 357	5 091
Loopbaanonderbrekingen en tijdskrediet	750	783	814	832	833	831	851	817	806	647
Ziekte- en invaliditeitsuitkeringen	4 922	5 335	5 802	6 172	6 622	7 042	7 449	7 843	8 229	8 821
Arbeidsongevallen en beroepsziekten	518	520	481	487	505	499	490	487	487	493
Leefloon	631	634	709	783	830	874	1 010	1 160	1 204	1 264
Overige sociale uitkeringen [8]	36 535	37 458	39 232	40 913	41 582	42 596	43 660	44 824	46 318	47 930
waarvan:										
Gezondheidszorg	23 333	24 020	25 295	26 336	27 033	27 791	28 544	29 030	30 042	31 097
Kinderbijslag	5 458	5 549	5 805	5 995	6 192	6 282	6 309	6 373	6 498	6 665
Overige primaire uitgaven	90 641	94 132	101 460	106 389	106 692	106 786	104 926	106 589	108 175	111 727
Bezoldigingen van het overheidspersoneel	43 748	44 909	46 771	48 655	50 194	50 890	51 120	52 337	53 971	55 070
Lopende aankopen van goederen en diensten	15 029	15 187	15 888	16 515	17 131	17 042	16 722	16 896	17 582	18 137
Subsidies aan ondernemingen	10 695	12 372	13 375	13 308	13 591	13 996	14 061	14 266	14 690	14 819
Lopende overdrachten aan het buitenland	4 342	4 456	4 501	4 711	5 128	4 782	5 071	5 511	4 266	5 161
Overige lopende overdrachten	3 361	3 235	3 496	3 577	3 355	3 546	3 334	3 657	3 635	3 729
Bruto-investeringen in vaste activa	8 131	8 394	9 275	9 644	9 250	9 367	9 459	9 313	9 771	10 545
Overige kapitaaluitgaven	5 335	5 581	8 155	9 979	8 044	7 163	5 159	4 610	4 258	4 266
Saldo exclusief rentelasten	–5 437	–1 438	–2 261	–2 440	690	659	2 373	1 755	6 997	7 172
Rentelasten	13 338	13 171	13 638	13 969	12 972	13 057	12 449	12 076	10 870	10 179
Financieringssaldo	–18 775	–14 609	–15 899	–16 409	–12 281	–12 397	–10 076	–10 321	–3 874	–3 007

Bronnen : INR, NBB.

1 Conform het ESR 2010 wordt de opbrengst van de door de overheid aan de EU overgedragen douanerechten niet opgenomen in de totale overheidsontvangsten, evenmin als de door de EU rechtstreeks geïnde ontvangsten.
2 In hoofdzaak de bedrijfsvoorheffing, de voorafbetalingen, de inkohieringen en de opbrengst van de opcentiemen op de personenbelasting.
3 Geheel van de sociale bijdragen, inclusief de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid en de bijdragen van de niet-werkende bevolking.
4 In hoofdzaak de voorafbetalingen, de inkohieringen en de roerende voorheffing van de ondernemingen.
5 In hoofdzaak de roerende voorheffing van de particulieren, de onroerende voorheffing (inclusief de opbrengst van de opcentiemen) en de successie- en registratierechten.
6 Inkomens uit vermogen, toegerekende sociale bijdragen, lopende overdrachten en kapitaaloverdrachten van andere sectoren en verkopen van geproduceerde goederen en diensten, inbegrepen de activering van de investeringsuitgaven voor eigen rekening.
7 Nieuwe benaming voor de brugpensioenen.
8 Naast de twee belangrijkste in de tabel vermelde subcategorieën omvat deze rubriek hoofdzakelijk de uitkeringen aan personen met een handicap, de overdrachten naar de instellingen die hen verzorgen en de pensioenen van oorlogsslachtoffers.

Bijlage 13

Financieringssaldo per deelsector van de overheid

(in € miljoen)

	Entiteit I			Entiteit II			
	Federale overheid [1]	Sociale zekerheid	Totaal	Gemeenschappen en gewesten [1]	Lokale overheid	Totaal	Gezamenlijke overheid
2009	–13 322	–2 580	–15 901	–2 759	–115	–2 874	–18 775
2010	–10 949	–639	–11 588	–2 694	–327	–3 021	–14 609
2011	–13 929	192	–13 737	–1 455	–707	–2 161	–15 899
2012	–13 743	–383	–14 127	–337	–1 946	–2 283	–16 409
2013	–10 106	–286	–10 392	–899	–990	–1 889	–12 281
2014	–10 209	–91	–10 299	–1 431	–667	–2 098	–12 397
2015	–9 869	665	–9 204	–1 140	268	–872	–10 076
2016	–10 705	–154	–10 859	–177	716	539	–10 321
2017	–5 155	694	–4 461	–23	610	587	–3 874
2018 r	–673	–119	–792	–2 295	80	–2 215	–3 007

Bronnen : INR, NBB.

1 Deze cijfers omvatten, vanaf 2015, de voorschotten op de gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting, hoewel die voorschotten volgens de methodologie van het ESR 2010 als louter financiële transacties worden beschouwd en de gewestelijke opcentiemen pas op het ogenblik van de inkohiering in rekening worden gebracht. De hier aangenomen benadering stemt overeen met die welke wordt gevolgd voor het formuleren van de begrotingsdoelstellingen in de aanbevelingen van de afdeling 'Financieringsbehoeften van de overheid' van de Hoge Raad van Financiën en in de stabiliteitsprogramma's.

Bijlage 14

Determinanten van de verandering van de geconsolideerde brutoschuld van de overheid [1]

(in % bbp, tenzij anders vermeld)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 r
Schuldpeil (einde periode)	99,5	99,7	102,6	104,3	105,5	107,6	106,5	106,1	103,4	102,0
p.m. Schuldpeil einde periode (€ miljoen)	*347 168*	*364 081*	*388 937*	*404 292*	*413 733*	*430 373*	*437 541*	*450 390*	*453 994*	*459 321*
Verandering van de schuld	7,0	0,2	2,9	1,7	1,1	2,1	–1,1	–0,4	–2,7	–1,4
Endogene verandering [2]	6,8	–0,4	0,5	2,0	1,8	1,1	–0,4	–1,0	–2,6	–1,9
Primair saldo vereist voor een stabilisering van de schuld	5,2	–0,8	–0,1	1,4	2,0	1,2	0,2	–0,6	–1,0	–0,3
Impliciete rente op de schuld	4,1	3,8	3,7	3,6	3,2	3,2	2,9	2,8	2,4	2,2
Nominale bbp-groei [3]	–1,5	4,7	3,8	2,2	1,2	2,0	2,7	3,3	3,4	2,6
Feitelijk primair saldo	–1,6	–0,4	–0,6	–0,6	0,2	0,2	0,6	0,4	1,6	1,6
Verandering als gevolg van andere factoren [4]	0,2	0,6	2,4	–0,3	–0,7	1,1	–0,7	0,6	–0,1	0,5
Nettoaankoop van financiële activa										
Chartaal geld en deposito's	–0,9	0,5	0,3	–0,2	–0,1	0,1	0,1	0,4	–0,2	0,0
Aandelen en overige deelnemingen	1,1	0,1	0,9	–0,7	–1,1	0,3	–0,7	0,3	–0,5	0,0
Effecten met uitzondering van aandelen [5]	0,0	–0,2	0,0	0,0	–0,1	–0,1	0,0	0,0	0,1	–0,1
Leningen	0,6	0,4	0,8	1,5	0,7	0,4	0,1	0,1	0,2	0,3
Waarderingseffecten										
Invloed van wisselkoersverschillen	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0
Invloed van emissie- en terugkooppremies	–0,2	–0,3	0,1	–0,8	–0,4	–0,8	–1,0	–0,7	–0,2	–0,1
Verschil tussen interesten op basis van vastgestelde rechten en interesten op kasbasis	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
Volume-effecten										
Wijzigingen in sectorclassificatie en overige volumemutaties	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige effecten										
Nettoverandering van de overige te betalen en te ontvangen rekeningen	–0,3	0,3	0,1	0,1	0,2	0,4	0,1	0,5	–0,2	0,1
Financiële derivaten	–0,1	–0,7	–0,1	0,0	–0,2	0,0	0,3	0,4	0,0	0,0
Nettoverandering van de andere financiële verplichtingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statistische afwijkingen	–0,2	0,2	0,0	–0,2	0,0	–0,3	0,0	–0,8	0,4	n.

Bronnen : INR, NBB.

1 Schuld zoals die is gedefinieerd in de Verordening (EG) Nr. 479/2009 van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de toepassing van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten.

2 De endogene verandering van de overheidsschuld wordt bepaald door het verschil tussen het primair saldo dat vereist is voor een stabilisering van de overheidsschuld in % bbp – d.w.z. het saldo dat overeenstemt met het verschil tussen de impliciete rente op de schuld en de nominale bbp-groei, vermenigvuldigd met de verhouding tussen de schuld aan het einde van het voorgaande jaar en het bbp van de beschouwde periode – en het feitelijk primair saldo.

3 Veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar.

4 Een positieve (negatieve) waarde impliceert een verhoging (verlaging) van de schuld.

5 Behalve financiële derivaten.

Bijlage 15

Overzicht van de aan het toezicht van de Nationale Bank van België onderworpen instellingen[1]

(eindeperiodegegevens)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Financiële holdings										
Totaal	*6*	*6*	*7*	*7*	*7*	*6*	*7*	*6*	*5*	*6*
Kredietinstellingen										
Kredietinstellingen naar Belgisch recht	48	48	47	42	39	37	37	34	34	32
In België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen die ressorteren onder een staat die geen lid is van de EER	9	9	9	9	10	10	10	8	8	8
In België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen die onder een andere lidstaat van de EER ressorteren	47	50	52	53	55	56	52	50	46	47
Totaal kredietinstellingen	*104*	*107*	*108*	*104*	*104*	*103*	*99*	*92*	*88*	*87*
Ingeschreven betalingsinstellingen naar Belgisch recht	0	1	9	9	11	15	17	21	24	22
Instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht	4	6	6	6	10	10	10	8	8	7
Totaal	*4*	*7*	*15*	*15*	*21*	*25*	*27*	*29*	*32*	*29*
Vereffeningsinstellingen naar Belgisch recht[2]										
Totaal	*2*	*2*	*1*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Kaartschema's										
Totaal	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Retailbetalingssystemen										
Totaal	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*
Verstrekkers van diensten inzake financieel berichtenverkeer										
Totaal	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*
Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen										
Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht	97	97	95	88	84	81	76	73	68	69
In België gevestigde bijkantoren van verzekeringsondernemingen die onder een andere lidstaat van de EER ressorteren	50	48	47	46	46	47	43	45	46	46
In België gevestigde bijkantoren van verzekeringsondernemingen die ressorteren onder een staat die geen lid is van de EER	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volgens specialisatie										
Verzekeringsondernemingen Leven	29	28	26	24	23	23	21	22	20	16
Verzekeringsondernemingen Niet-leven	94	91	89	83	81	79	72	70	67	72
Gemengde verzekeringsondernemingen	23	24	25	25	24	24	24	24	25	24
Herverzekeringsondernemingen	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3
Totaal verzekeringsondernemingen	*147*	*145*	*142*	*134*	*130*	*128*	*119*	*118*	*114*	*115*
Vrije dienstverlening										
Kredietinstellingen	*571*	*587*	*641*	*667*	*673*	*683*	*709*	*640*	*672*	*672*
Verzekeringsondernemingen	*873*	*893*	*915*	*942*	*933*	*950*	*970*	*999*	*917*	*1 095*
Totaal vrije dienstverlening	*1 444*	*1 480*	*1 556*	*1 609*	*1 606*	*1 631*	*1 679*	*1 639*	*1 589*	*1 767*
Beursvennootschappen met vergunning in België[3]										
Totaal	*23*	*23*	*23*	*21*	*20*	*20*	*20*	*20*	*19*	*17*

Bron : NBB.

1 De nominatieve lijst van de aan het toezicht van de Bank onderworpen instellingen is te raadplegen op haar website www.nbb.be.

2 Met uitsluiting van de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen.

3 In het kader van de met de FSMA overeengekomen taakverdeling ziet de Bank bovendien toe op 14 bijkantoren van beleggingsondernemingen naar buitenlands recht uit landen van de EER.